

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Klára Buzková</i>
Název práce	<i>Finanční gramotnost v mateřské škole</i>
Autor posudku	<i>PhDr. Michaela Kaslová</i>

Cíle (stanovení, splnění, reflexe splnění)

Autorka si klade za cíl ověřit vhodnost a použitelnost navrhovaných aktivit, které spadají do problematiky finanční gramotnosti s respektováním specifík dětí předškolního věku. Dále vytyčila pět úkolů práce a formulovala sedm výzkumných otázek vztahujících se většinou k jednotlivým navrženým aktivitám. Cíle bakalářské práce jsou splněny.

Obsahové části (úplnost, relevance, řazení)

Vzhledem k povaze tématu a forem práce v praktické části je práce poněkud rozsáhlejší; některé partie teoretické části by bylo možné zestručnit zejména v charakteristice dítěte, na druhou stranu autorka prokázala v celé teoretické části, že dokáže čerpat z různých zdrojů včetně zahraničních a plně si uvědomuje, jak je nutné vymezit teoretická východiska práce; vhodně propojuje jednotlivé části práce - v tomto smyslu se blíží nárokům na diplomovou práci. K práci je připojeno 23 stran příloh včetně tabulek, grafů a fotodokumentace. V **Úvodu** se autorka zabývá aktuálností a významem daného tématu, zasazuje jej do filosofického kontextu, autorka nastiňuje koncepci a záměry bakalářské práce, které dále rozvádí v druhé části bakalářské práce - v metodologické části. **Teoretická část** je věnována třem oblastem: finanční gramotnost, předmatematická gramotnost a dítě předškolního věku. První kapitola je nejrozsáhlejší, jelikož vymezuje řadu významných pojmů a obsahuje i výsledky dotazníkových šetření (první dotazník, zadaný prostřednictvím internetu ředitelkám škol, druhý zadaný rodičům dané lokality). Jejich vyhodnocení, mapující současnou situaci, tvoří součást východisek (tabulky – výstup dotazníkového šetření je v příloze). Z pohledu proporčnosti je první část práce koncipována logicky a funkčně. **Metodologická část** (str. 52-59) vymezuje východiska, z nich plynoucí cíl práce, dále úkoly a výzkumné otázky, metody výzkumu. Podrobně cíleně vymezuje promyšlené podmínky výzkumu včetně argumentace s oporou o teoretickou část (což kladně hodnotím) a podmínky výzkumu. **Praktická část** je pojata, jak autorka předem avizuje, z pohledu toku času do dvou bloků, přičemž první je věnován záměru (scénáře, charakteristika prostředí a vzorku a podobně), druhý pak průběhu realizace výzkumu, reflexi a post-reflexi. Navržené a ověřované aktivity se věnují především třem fenoménům: směně, oddálení potřeb, způsobům platby, kde oceňují originalitu i citlivost zpracování tématu práce s platební kartou a základů fungování banky. Šetření prokázalo nostnost dané aktivity jak z pohledu dětí, tak pozorovatelů. V analýze autorka postupuje systematicky, na výsledky pohlíží tvůrčím kritickým pohledem, doplňuje aktivity o možné úpravy a didaktická doporučení. Reflexe i post-reflexe jsou dobře strukturovány. V závěru třetí části autorka uvádí objektivní zhodnocení výzkumu a neuchyluje se k unáhleným zobecněním. Z formulací plyne, že si je vědoma specifík podmínek, za kterých pracovala. **Závěr** práce prezentuje klíčové problémy řešeného bakalářského úkolu a naznačuje další možnosti rozvoje v této oblasti.

Odborná část (matematika/didaktika: náročnost, správnost, výstavba, konzistence apod.)

Teoretická část je z odborného pohledu pojata vhodně. K této části mám jen několik málo připomínek. Na stranách 16-18 ve slovníčku finančních pojmů autorka uvádí formou nepřímých citací jednotlivá vymezení, která jsou však neúplná či širší, než jak to odpovídá teorii FG. I když jde o citace, autorka měla k těmto nepřesnostem zaujmout kritický postoj, což jistě uvede na pravou míru v rámci odpovědi na pokyn

k obhajobě BcP (viz níže). Praktická část je obsahově korektní, formou popisu scénářů se blíží divadelnímu scénáři, což odpovídá záměru práce. Z pohledu didaktického jsou aktivity přiměřené věku a jsou dobře gradovány. Kladem práce je úzká provázanost praktické části na část teoretickou a udržení konzistence textu. Autorka se v textu dopustila drobných nepřesností v některých formulacích (str. 74), avšak tyto nepřesnosti nemají vliv na pochopení textu. Z pohledu volby slov mám pouze dvě poznámky: méně vhodné slovo *pokus* (str. 61). Řazení částí i jejich kapitol je promyšlené a logické, jednotlivé kapitoly na sebe, navazují vzájemně jsou propojeny odkazy. Oceňuji, že autorka konzultovala problematiku i s dalšími odborníky (Katedra české literatury UK Pedf - PhDr. V. Brožová, PhD.; RNDr. H. Lišková – zástupkyně ředitele SPGŠ v Litomyšli); čerpala i ze zahraničních zdrojů, které jí poskytla jedna z největších světových odbornic na didaktiku finanční gramotnosti – kanadanka A. Savard, se kterou byla autorka v e-mailovém kontaktu. Nicméně autorkou prezentované aktivity nejsou kopii aktivit popsanych v prostudovaných zdrojích.

Přínos (originalita, použitelnost apod.)

Téma je aktuální a vyplňuje komplexněji mezeru v RVP PV. S využitím i zahraničních zdrojů přináší řadu inspirativních aktivit, které nenásilnou a přitažlivou formou s oporou o dramatizaci uvádějí dítě do situací, ve kterých se konstituují základy finanční gramotnosti jinak, než pouhou hrou na obchod.

Autorka využívá i přesahů předmatematické gramotnosti a finanční gramotnosti do oblasti literatury, respektive čtenářské pregramotnosti, a funkčně jich využívá. Autorka současně upozorňuje na organizační úskalí a na základě zkušenosti navrhuje možné úpravy.

Formální náležitosti (gramatika, styl, typografie, grafické části, odkazy a citace, celková úprava)

Jazyk předložené práce je čtivý. Na několika málo místech se objevují drobné formulační nepřesnosti (viz výše). Jazyk práce má několik málo jazykových nedostatků: a) chybí čárka v souvětí (str. 24, 29, 31, 38); b) chybí tečka za číslicí/větou (str. 10, 12, 40, 50, 89); c) slovosled (str. 21, 2. odst.); d) překlep (str. 29, 34, 72); e) chybí mezera /písmeno (str. 27, 29, 70, 71, 98); f) i/y (str. 67, 94). V popisu aktivit autorka pracuje s předpokladem, že „U“ je rodu ženského stejně jako slovo děti, tudíž používá „y“. Nejednotně jsou zapsána čísla (číslice/slovo: str. 66).

Grafická stránka i členění práce jsou přehledné, odpovídají normě. Tabele dat je srozumitelná a funkční. Grafy vystihují na první pohled danou situaci. Fotodokumentace je kvalitní. K práci byl se souhlasem rodičů sledovaných dětí pořízen videozáznam, který není součástí práce, tvoří však oporu pro analýzu dat. V jednom případě u přímé citace chybí kurzíva (str. 36), jinak citace odpovídají normě a jsou funkční.

Zdroje (reprezentativnost, relevance, použití)

Informační zdroje jsou rozsáhlé, pestré (celkem 41), obsahují i zahraniční zdroje, odpovídají zaměření práce.

Další poznámky

Autorka pracovala s plným zaujetím pro dané téma, soustavně, samostatně a tvořivě. Celá práce odráží úsilí autorky proniknout do problematiky a hledat různé možnosti, zvažovat jejich pozitiva a úskalí a zohlednit možnosti a zájmy předškolního dítěte. Práce ukazuje některé z možných příprav na finanční gramotnost v novém světle, mnohem komplexněji než je to běžné i na počátku prvního stupně ZŠ. Autorčino uvažování v alternativách, průběžná zamyšlení i post-reflexe ukazují na schopnost autorky didakticky myslet.

Doporučuji autorce vystoupit na konferenci *2 dny s didaktikou matematiky 2021* a dále na problematice pracovat tak, aby bylo možné prezentovat některé poznatky na stránkách RVP MŠMT. Vzhledem k výše uvedeným argumentům, byť jsou k práci drobné připomínky, navrhuji práci ocenit v rámci Agonu.

Otázky, pokyny k obhajobě

- 1) Vymezte pojmy, které jsou v citaci nejednoznačně vymezeny (šířeji) na stranách 16-18.

Vyjádření ke shodám v systému Theses: < 5 %

Práce splňuje podmínky kladené na bakalářskou práci. Práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení:

Datum a podpis autora posudku: 19. srpna 2020

vedoucí práce